

Päijänne Brändiksi

Keskustelutilaisuudet huhtikuussa 2018

Niina Rantakari, projektipäällikkö, JAMK

Anna Pajari, projektipäällikkö, LAMK

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LAMK

Lahten ammattikorkeakoulu
Lahti University of Applied Sciences

jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Mikä ihmeen biosfääri?

Onko pakko, jos ei taho?

Milloin aloitetaan?

Miten pääsen mukaan?

Mitä se minulta vaatii?

Jos ei biosfääri, niin mikä sitten?

Mitä hyötyä siitä minulle on?

Rajoittaako toimintaani?

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LAMK

Lahden ammattikorkeakoulu
Lahti University of Applied Sciences

jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Päijänne Brändiksi

Päijänne Brändiksi -hanke

- **Rahoitusohjelma:** Maaseuturahasto
Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020
- **Alueiden välinen:** Keski-Suomi ja Päijät-Häme
Keski-Suomen ELY-keskus, Hämeen ELY-keskus
- **Hallinnoija:** JAMK Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- **Osatoteuttaja:** LAMK Lahden ammattikorkeakoulu
- **Hankkeen kesto:** 1.1.-31.12.2018
- **Rahoitus:** n. 155 000 €

Päijänne Brändiksi -hankkeen tarkoitus

- Vahvistaa ja edistää Päijänteiden alueen kestäväää ja vastuullista toimintaa
 - Selvittää edellytyksiä hakea alueelle Unescon biosfääristatusta
- Toimii **neutraalina osapuolena** osallistaen eri toimijat avoimeen keskusteluun ja mahdollistaen erilaisten äänten esille saamisen ja yhteensovittamisen

Mitä käytännössä tehdään?

- Taustaselvitykset: biosfäärialueiden hyödyt, mahdollisuudet, mahdolliset riskit, ristiriitatilanteet ja niiden ratkaisut
 - Keskustelutilaisuudet, työpajat ja kysely
 - Unescon biosfäärikoordinaattorin vierailu toukokuussa
 - Päijänne-seminaari lokakuussa
 - Hanke-esittelyt, kiinnostuneiden verkoston kokoaminen, sitoumukset
- Tavoitteena selvittää, mikä on alueen eri toimijoiden ja asukkaiden yhteinen näkemys kestävän toiminnan edistämisestä ja Unescon biosfäärialuestatuksen hakemisesta

Kuvaus kestävän ja vastuullisen toiminnan kehittämisestä Päijänteen alueella

Näkemykset biosfäärin soveltuvuudesta alueelle,
toimijaverkosto, alueen painopisteet ja visiot, ehdotus jatkotoimenpiteistä

Toimitaan yhdessä

- Kysy. Etsimme vastauksia.
- Kutsu käymään. Kerromme lisää.
- Liity postituslistalle. Vastaa kyselyyn.
- Ota yhteyttä. Kerro toiminnasta tai kiinnostuksesta olla mukana.
- Osallistu Päijänne-seminaariin
 - Keskiviikkona 3.10. Jyväskylässä (alustava)
- Tule viimeistelemään jatkosuunnitelmat yhdessä työpajaan marraskuussa.

UNESCO:n biosfäärialueet ovat kansainvälinen verkosto kestävän toiminnan mallialueita

Man and the Biosphere -ohjelma (MAB)

- Kansainvälinen verkosto ekologisen, taloudellisen ja sosiaalisen kestävyuden edistämiseen
- 669 biosfäärialuetta 120 maassa
- Biosfäärialueet Pohjoismaissa
 - Suomessa kaksi: Pohjois-Karjala ja Saaristomeri
 - Ruotsissa viisi
 - Tanskassa kaksi
 - Norjassa kandidaatti

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Man and
the Biosphere
Programme

Gro Harlem Brundtland 1987: *Kestävä kehitys on kehitystä, joka tyydyttää nykyhetken tarpeet viemättä tulevilta sukupolvilta mahdollisuutta tyydyttää omat tarpeensa.*

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LAMK

Lahden ammattikorkeakoulu
Lahti University of Applied Sciences

jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Päijänne Brändiksi

Ei suojelualue...

- Unesco ei puutu alueen suunnitteluun
- Kriteerien täytyminen arvioidaan hakuvaiheessa
- Normaali kansallinen lainsäädäntö pätee
- Unescolta ei uusia rajoituksia
- Alueella asutaan ja harjoitetaan taloudellista toimintaa normaalisti
- Raportit toiminnasta 10 vuoden välein

... vaan aktiivista ihmisten toimintaa

- Ei anneta ylhäältä, vaan nousee sisältä
- Toiminta on vapaaehtoista
- Toimijat tekevät alueesta omanäköisensä
- Alueet valitsevat omat painopisteensä
- Tarjoaa kansainvälisen verkoston ja pysyvän alustan keskustelulle, kehittämislle ja yhdessä tekemiselle

Unescon perustehtävät mallialueelle

- Kestävän kehityksen edistäminen
- Luonnon monimuotoisuuden suojelu
- Tiedonkeruu ja tiedonvaihdon tukeminen

Monimuotoinen alue

- **Ydinalueet:** lainsäädännöllä osoitetut luonnonsuojelualueet
- **Vaihettumisalueet:** ihmistoiminta sallittua alueen luonnonsuojelulliset arvot huomioiden
- **Yhteistoiminta-alueet:** normaalin asumisen ja toiminnan alueet

Ei kahta samanlaista

- Pienistä valtaviin: 1100 ha → 5 milj. ha
- Asutusta pienistä kylistä suurkaupunkeihin
- Monimuotoinen luonto
 - Kuivista diekkadyyneistä kosteikoihin
 - Lumipeitteistä vuorista tasankoihin
 - Metsää, suota, merta, järviä, jokia,...

Elinkeinojen koko kirjo

- Maataloutta
- Metsätaloutta
- Kalataloutta
- Matkailua
- Lentokonetehtas
- Terästehtaita
- Vesivoimala
- Öljynporausta
- Kaivostoimintaa
- Soran ja hiekan ottoa
- Golfkenttä
- Moottoriturheilukilpailu

”Biosfäärialue on työkalu – hyöty edellyttää käyttöä ja tuotto riippuu panoksesta.”

Timo J Hokkanen, Pohjois-Karjalan biosfäärin aluekoordinaattori

Pienen ei tarvitse enää yrittää yksin

- Vaatimukset kestäväen toiminnan edistämiseksi ovat tätä päivää
Yritysasiakkaat, tiedostavat kuluttajat
- Isoilla yrityksillä yritysvastuu on jo pitkälle kehitetty
- Myös matkailussa jo tartuttu asiaan
- Biosfäärialueilla tuetaan ja sparrataan pieniä yrityksiä vastuullisuuden edellytysten täyttämiseksi
- Verkosto osaamisen ja kokemusten vaihtamiseen

Case: Pohjois-Karjalan biosfäärikumppanuudet

- Kumppaneita monelta eri toimialalta
Matkailu, ruoka, kulttuuri, koulutus, kauppa, tuotanto, asiantuntijapalvelut...
- Jokainen kumppani sitoutuu noudattamaan omia kestävän kehityksen tavoitteitaan.

Lisätietoa: <http://www.kareliabiosphere.fi/in-finnish/kumppanuus/kumppanit>

Miksi biosfäärikumppaniksi?

- **Kestävän kehityksen edistäminen**

Perustana tahto toimia

- Omien **vahvuuksien oivaltaminen**, jäsentäminen ja kehittäminen

Tietoisuus auttaa toimimaan ja kehittymään

- **Näkyvyys**
- **Tulevaisuuden** rakentaminen yhdessä

Lähde ja kuva: Timo J Hokkanen, Pohjois-Karjalan biosfäärin aluekoordinaattori

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LAMK

Lahden ammattikorkeakoulu
Lahti University of Applied Sciences

jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Päijänne Brändiksi

Ruokamatkailu ja ruoan brändääminen

uusia yrityksiä

toimijoiden verkosto

tarinat

laidunliha

ylpeys tekemisestä

rhöninlampaat

luomunäytteenä

artesaaniruoka

tilapuodit

laatu

perinnemaiseman hoito

elämyksellisyys

Spreewaldin kurkut

luomu

kilpailuja

sosiaalinen yritys

Millainen olisi sinun biosfäärisi?

- Vilkas keskustelu alkakoon!
- Palautekysely tilaisuuden päätteeksi
- Piirrä biosfäärialueesi

Päijätne Brändiksi

Päijänne Brändiksi

www.aitomaaseutu.fi/hankkeet/paijannebrandiksi

Kiitos!

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LAMK

Lahti ammattikorkeakoulu
Lahti University of Applied Sciences

jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu